

Initiativet "Lille Grundlovsdag"

v/ Fagligt Fælles Forbund – 3 F
Kampmannsgade 4
1790 København V
Att: Konsulent Peter Hamborg Faarbæk

Dato: **26 FEB. 2008**

Til foreningerne, faggrupperne og organisationerne bag initiativet "Lille Grundlovsdag"

Vi vil gerne takke for henvendelsen fra initiativet "Lille Grundlovsdag". Det er meget positivt at erfare, at så mange forskellige faggrupper har sat sig sammen med det formål at inddrage erfaringer og diskutere, hvordan man bedst muligt kan sætte fokus på børns sundhed og trivsel. Ønsket om et stærkere fokus på børn og unges sundhed er en ambition, som regeringen deler.

Vi har til denne besvarelse også indhentet et bidrag fra Fødevareministeriet. Vi vil i det følgende derfor besvare de fem spørgsmål, som initiativet "Lille Grundlovsdag" har stillet os:

Svar på spørgsmål 1: Et godt og sundt måltid mad i skolen

Regeringen har som en del af regeringsgrundlaget "mulighedernes samfund" planer om en række konkrete initiativer for børns sundhed, herunder kost.

Skolemad er vigtigt for børnenes trivsel og indlæring. Men det er vigtigt, at skolemaden er indbydende, så børnene virkelig får lyst til at sætte tænderne i det. Samtidigt skal maden naturligvis være ernæringsrigtig, for ellers er man jo lige vidt.

Regeringen ønsker, at børn så vidt muligt i dagtilbud og skoler i løbet af få år kan købe et sundt måltid mad midt på dagen som et alternativ til madpakken. Det er allerede i dag muligt at indføre forældrebetalte madordninger i dagtilbud og skoler. Der vil blive set nærmere på, hvordan man kan gøre det lettere at administrere forældrebetalte madordninger i dagtilbud. Kommunale kostpolitikker kan understøtte udbredelsen af forældrebetalte madordninger. Regeringen vil udarbejde inspirationsmateriale hertil.

Men regeringen vil ikke blot lade det blive ved kosten. For sunde og raske børn behøver også fysisk aktivitet. Regeringen ønsker derfor også at sætte ind på andre områder.

Børn skal have de bedst mulige rammer for leg og bevægelse. Gode motionsvaner grundlægges i barndommen. Regeringen vil arbejde for mere bevægelse og motion i børnehaver og skolefritidsordninger gennem et øget samarbejde mellem KL, de enkelte kommuner og de lokale idrætsforeninger. Regeringen vil ligeledes arbejde for en mere tidssvarende indretning af institutioner. Det vil vi gøre i samarbejde med KL og de enkelte kommuner.

VELFÆRDSMINISTEREN

HOLMENS KANAL 22
1060 KØBENHAVN K

TLF. 3392 9300

FAX. 3393 2518

E-MAIL SM@SM.DK

J.NR. 2008-292

MINISTER FOR SUNDHED OG FOREBYGGELSE

SLOTHOLMSGADE 10-12,
1216 KØBENHAVN K

TLF 72269000

FAX 72269001

E-MAIL SUM@SUM.DK

J.NR 2007-1472-62

Fødevarerministeriet har desuden oplyst om en række tiltag på området, som vi har valgt at inddrage i vores svar.

Fødevarerministeriets pilotprojekt om skolefrugt – ”Frugtkvarter”.

Fødevarerministeriet gennemførte i 2007 det landsdækkende pilotprojekt ”Frugtkvarter” med henblik på udbredelse af forældrebetalte, klassebaserede frugtordninger i danske skoler med det formål at fremme forbruget af frugt blandt børn og unge. Der blev givet tilsagn om tilskud til 234 skoler med ca. 89.000 elever for et tilsagnsbeløb på ca. 7,5 mio. kr.

Kræftens Bekæmpelse, der har deltaget i projektet, er ved at evaluere projektet på baggrund af indsamlede data fra de deltagende skoler. De foreløbige tilbagemeldinger viser, at projektet har været en succes, og at mange skoler fortsætter med en frugtordning efter udløbet af projektperioden. Evalueringen vil være færdig i marts 2008.

Fødevarerministeriets pilotprojekt om skolemad.

Formålet med Fødevarerministeriets pilotprojekt om skolemad er at bidrage til at fremme sunde kostvaner blandt børn og unge, at udbrede kendskabet til skolemadsordninger og at afprøve en række forskellige skolemadskoncepter, der kan gøre det lettere at etablere forældrebetalte skolemadsordninger.

Pilotprojektet, der er igangsat i 2007, består af to delprojekter.

Delprojekt 1 har til formål at bidrage til fremme af sunde kostvaner blandt børn og unge gennem tilbud om sund og ernæringsrigtig kost af god kvalitet. Der ydes tilskud til etablering af nye skolemadsordninger i en to måneders periode inden for perioden 1. februar – 31. december 2008.

Der er givet tilsagn om tilskud til 38 skoler for et samlet tilsagnsbeløb på ca. 8,5 mio. kr. Det samlede antal elever i de skoler, der har fået tilsagn, er ca. 12.500 elever. En oversigt over de 38 skoler findes på Direktoratet for FødevarerErhvervs hjemmeside, www.dffe.dk.

Formålet med delprojekt 2 under skolemadsprojektet er at tilvejebringe ny viden om effekten og betydningen af skolemadsordninger ved at gennemføre projekter for at kunne evaluere de ernæringsmæssige og andre effekter af skolemaden. Bevillingen til delprojekt 2 udgør 6,0 mio. kr. Projekterne skal være afsluttet senest den 31. december 2009. Udbudsmaterialet kan findes på direktoratets hjemmeside, www.dffe.dk.”

Svar på spørgsmål 2: Børns sundhed og trivsel i dagtilbuddene

Børns sundhed og trivsel i dagtilbuddene er - som I skriver - afgørende. Det var også årsagen til, at regeringen i januar måned 2007 indførte lovkrav om, at alle dagtilbud skal udarbejde en børnemiljøvurdering. Børnemiljøvurderingen indebærer, at det enkelte dagtilbud minimum hvert tredje år skal udarbejde en børnemiljøvurdering, som indeholder en kortlægning af dagtilbuddets fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Evt. børnemiljøproblemer skal beskrives, ligesom der skal udarbejdes en handlingsplan. Børnemiljøvurderingen skal sikre, at der er opmærksomhed på børnemiljøet, og at personalet er bevidst om, hvordan der kan arbejdes med børnemiljøet.

Herudover har institutionerne mulighed for at søge råd og vejledning om sund mad og måltider via rejseholdet 'Alt om Kost'. Rejseholdet tager rundt på skoler og institutioner og giver gratis råd og vejledning i, hvordan man kan få sund mad og måltider ud på skoler og institutioner. Der er til inspiration udarbejdet idékataloger, der bl.a. henvender sig til dagtilbud om etablering og gennemførelse af mad- og måltidspolitik. Her vil institutionerne kunne finde en masse inspiration og hjælp. Katalogerne er gratis, og de kan findes på www.altomkost.dk

Endelig er 'Sundhedstegnet' et redskab til en sundere hverdag i daginstitutioner, dagplejen, skoler, skolefritidsordninger og fritidshjem for børn og unge. Idéen med Sundhedstegnet er, at institutionen arbejder med forskellige aspekter af børns og unges sundhed – leg og bevægelse, sund mad, røgfrie miljøer, hygiejne, indeklima og trivsel m.v. Arbejdet med Sundhedstegnet er først og fremmest en proces, men samtidig en mulighed for at skabe opmærksomhed om en sund børnekultur. Der kan læses mere om initiativet på <http://www.sundhedstegnet.dk>.

Svar på spørgsmål: 3 Et aktivt fritidsliv for alle børn og unge er vigtigt

Vi ved fra forskellig forskning, at en aktiv deltagelse i fritidslivet kan give udsatte børn og unges trivsel et løft på både kort og lang sigt. Fritidslivet giver adgang til netværk og deltagelse i almindelige fællesskaber. Undersøgelser viser, at fysisk aktive børn trives bedre, er sundere og har et bedre socialt liv. For udsatte børn kan deltagelse i kultur-, fritids- og foreningslivet give succesoplevelser, som de ikke er vant til fra skolen eller hjemmet. Det kan styrke børnenes selvtillid, give struktur på hverdagen og styrke følelsen af at kunne præstere og gøre en forskel. Vi kan dog se, at et lille mindretal af børn og unge slet ikke deltager i nogen fritidsaktiviteter, og at der er en ofte stærk polarisering mellem ressourcestærke og ressource svage børn og unge.

Vi mener derfor, at der er alt mulig grund til også at tænke børns fritidsliv ind som en del af løsningen, når et barn eller et ungt menneske har brug for støtte. Siden 2006 har kommunerne i deres sagsbehandling direkte skulle inddrage fritidsforhold og sundhedsforhold i det helhedssyn, der er så vigtigt for at træffe de bedst mulige afgørelser i ofte meget svære og komplicerede børnesager.

Regeringen har med en årlig pulje på finansloven på 10 mio. kroner, i perioden 2005-2008, til idræt for udsatte børn også skabt rammerne for en lokal inddragelse af denne gruppe i det frivillige idrættsliv.

Derudover har regeringen i forbindelse med satspuljen for 2006 afsat penge til en forsøgsordning vedr. fritidspas. Ordningen består af to forsøgsordninger, som har været udmeldt i en pulje, hvor kommunerne enten har kunnet søge den ene eller den anden. De to forsøgsordninger er:

- forsøgsordning 1, hvor kommunen udsender et brev til familier med en årlig indkomst under 130.000 om, at deres børn kan få betalt fritidsaktiviteter for 1000 kr. om året. Det er altså en rettighed, der gives børn til forældre under denne indtægtsgrænse i kommunen, uanset kommunens vurdering af barnets behov i øvrigt.

- forsøgsordning 2, hvor kommunen kan ansætte fritidsvejledere, der informerer udsatte familier om muligheden for fritidsaktiviteter, og som efter en skønsmæssig vurdering kan give dem økonomisk støtte op til 1000 kr. pr. år.

Svar på spørgsmål 4: Viden om, hvad der virker, er en forudsætning for en målrettet indsats

Viden om, hvad der virker, er afgørende for, at vi alle kan skabe den bedst mulige indsats for børn og unge. Vi er derfor helt enige i, at den viden, som medarbejdere i den offentlige sektor besidder i kraft af deres daglige arbejde med børn og unge, er utrolig værdifuld. Bl.a. derfor har Servicestyrelsen under Velfærdsministeriet oprettet en fælles portal for det sociale område www.godsocialpraksis.dk, hvor netop god social praksis kan udveksles og deles.

Vi har alle brug for alle gode kræfter og dialog i den fortsatte udvikling af fremtidens velfærdssamfund. På sundhedsområdet har regeringen netop nedsat en forebyggelseskommission. Vi forventer os meget af det arbejde, herunder at kommissionen bidrager med analyser, vurderinger og konkrete forslag til tiltag, der betyder konkrete forbedringer af borgernes sundhed – også for børn og unge. Det fremgår direkte af Forebyggelseskommissionens kommissorium, at arbejdsprocessen gennem åben dialog skal søge at inddrage både aktører og organisationer på sundhedsfremme – og forebyggelsesområdet i kommissionens arbejde.

Svar på spørgsmål 5: Motion- og Ernæringsrådets anbefalinger

Regeringen har med stor interesse læst oplægget til en strategi om forebyggelse af overvægt blandt børn og unge fra 2007 fra Motions- og Ernæringsrådet og taget dens anbefalinger og konklusioner til efterretning. Men regeringen vil nu afvente Forebyggelseskommissionens arbejde og de anbefalinger, den vil fremkomme med. Med afsæt i kommissionens endelige betænkning vil regeringen sammen med kommuner og regioner i 2009 udarbejde og lancere en national handlingsplan for forebyggelse med klare mål for indsatsen. Handlingsplanen skal løbe frem til 2015.

Med venlig hilsen

Karen Jespersen
Velfærdsminister

Jakob Axel Nielsen
Minister for sundhed og forebyggelse